

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
відділу поліції №2 (м. Волочиськ) Хмельницького районного управління
поліції ГУНП в Хмельницькій області
13.05.2024

м. Хмельницький, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 13.05.2024 групою НПМ здійснено відвідування Відділу поліції № 2 (м. Волочиськ) Хмельницького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області (далі – ВП, відділ поліції).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Кізаєва Оксана Миколаївна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області (керівник групи НПМ);

Осередчук Ольга Михайлівна, представник громадської організації;

Касянюк Алла Анатоліївна, представник громадської організації.

Відділ поліції знаходиться за адресою: 31200, Хмельницька область, м. Волочиськ, вул. Слави, 12.

Керівництво: Дихтяр Олександр Григорович, начальник відділу поліції № 2 Хмельницького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області.

Загальна чисельність працівників відділу поліції станом на 13.05.2024 складає 72 працівники, вакантних посад – 7.

Відвідування відділу поліції групою НПМ здійснювалось вперше.

Відвідуванням встановлено, що на вході до ВП наявна інформація про найменування органу поліції (фото 1). Відвідувачі мають вільний доступ до вестибюлю відділу поліції, де знаходиться черговий, а також кімната прийому громадян (фото 2). Наявні інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян (фото 3). В приміщенні відділу поліції встановлені камери відеоспостереження та наявні інформація про те, що ведеться відеоспостереження.

Під час відвідування встановлено, що відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у ВП обладнано 1 (одну) кімнату для затриманих. В кімнаті для затриманих ВП протягом 2024 року перебувало 5 (п'ять) затриманих осіб. Під час відвідування затримані у ВП не утримувалися.

Під час відвідування встановлено, що у відділі поліції проводяться (на стадії завершення) ремонтні роботи частини приміщень на першому поверсі з впровадженням роботи інформаційної системи «Custody Records» (фото 4). На період відвідування ВП дана система ще не функціонує, інспектор

з дотримання прав людини також ще не приступив до своїх обов'язків. Однак, функціонують кімната для проведення слідчих дій, кімната для конфіденційного побачення із захисником.

У ВП ведеться відеоспостереження з відповідною архівацією записів не менше 30 діб.

У день відвідування у ВП затримані особи не перебували. Скарг від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ВП протягом 2023-2024 років не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини).

На час проведення відвідування відділу поліції укриття цивільного захисту відсутнє, що є порушенням вимог Кодексу цивільного захисту України.

У ВП також відсутні схеми евакуації під час повітряної тривоги до найближчого укриття, відсутні показники руху до найближчого укриття всупереч пункту третього Розділу II Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України 09 липня 2018 року № 579.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, в працівників відділу поліції на момент відвідування були відсутні відповідні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги. Відповідно до довідки № 5308/102-2024 від 13.05.2024 за підписом начальника відділу поліції, 55 працівників відділу поліції пройшли навчання із домедичної підготовки, 5 працівників пройдуть таке навчання найближчим часом.

Відповідно до розділу III Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної

терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156, органи внутрішніх справ сприяють організації надання замісної підтримувальної терапії або проведення детоксикації адмінзатриманим. Утім, під час спілкування з інспекторами чергової частини, які чергували в день відвідування, було з'ясовано, що вони не обізнані з порядком дій, передбаченим у разі затримання особи, яка потребує лікування препаратами замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ). Окрім того, у черговій частині відділу поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, який визначений Додатком 1 зазначеного Порядку.

Також встановлено, що працівники поліції не були ознайомлені із Порядком взаємодії закладів охорони здоров'я, територіальних органів внутрішніх справ, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у частині забезпечення наступності диспансерного спостереження за ВІЛ-позитивними особами, здійснення клініко-лабораторного моніторингу за перебігом хвороби та проведення антиретровірусної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 05.09.2012 № 692/775/1311/5, яким визначено алгоритм дій працівників поліції у разі затримання особи, яка потребує отримання препаратів антиретровірусної терапії.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

Відповідно до пункту 8 розділу VII Інструкції, уповноважена службова особа, що здійснила затримання, або службова особа, відповідальна за перебування затриманих у відповідному ВП, негайно після такого затримання повідомляє затриману особу про те, що вона має право на захисника та інформує відповідний орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної вторинної правничої допомоги, зафіксувавши час повідомлення та дані посадової особи, яка його отримала, в журналі інформування центрів з надання безоплатної вторинної правничої допомоги затриманим.

Однак, в ході відвідування відділу поліції моніторинговою групою встановлено факти, що можуть свідчити про ймовірне порушення зазначених вимог. Так, відповідно до Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених гр. Шардуба О.А. доставлений о 12:00 05.02.2024 року. При цьому, центр з надання безоплатної правничої допомоги було повідомлено про

затримання особи о 15:05 05.02.24 року, про що зазначено в Журналі інформування центрів, в якому також внесені наступні відомості щодо часу та підстав затримання: 12:05 05.02.24 в порядку статті 208 КПК України. Вказані обставини свідчать про ймовірні порушення прав затриманої особи, оскільки із зазначених відомостей випливає, що особу було затримано після доставлення до відділу поліції і про факт затримання не було негайно повідомлено центр з надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

Право на ефективний засіб юридичного захисту (статті 40, 57, 59 Конституції України, стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

На виконання вимог статей 212-213 КПК України та пункту сьомого розділу VII Інструкції, у ВП призначається одна або декілька службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих. Не можуть бути слідчі, дізнавачі, керівники органів досудового розслідування, керівники органів дізнання, інші співробітники підрозділу органу досудового розслідування та оперативних підрозділів.

За перебування затриманих осіб у ВП № 1 (м. Волочиськ) відповідно до наказу № 189 від 22.03.2021р про призначення відповідальних працівників Хмельницького РУП ГУНП в Хмельницькій області, визначено «інспектора-криміналіста Пукаса Д.І. або особу, що виконує обов'язки за займаною посадою». При спілкуванні із вказаним працівником ВП встановлено, що він не виконує функціональні обов'язки особи, відповідальної за перебування затриманих у цьому підрозділі поліції вже понад два роки, оскільки змінив посаду. Інші працівники ВП не змогли повідомити хто на день відвідування виконує ці обов'язки в відділі поліції, що свідчить про відсутність контролю забезпечення прав затриманих осіб у ВП протягом тривалого часу.

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з інвалідністю)

Доступність приміщення відділу поліції для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення не забезпечена відповідно до вимог законодавства щодо безбар'єрного простору (ДБН В.2.2-40:2018 "Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення" (далі – ДБН). Так, у порушення вимог ДБН вхідна група до будівлі містить високі пороги, не забезпечено доступ осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, та маломобільних груп населення до санітарного вузла, який знаходиться на вулиці (фото 5).

Відповідно до вимог р. 8 ДБН доступне середовище повинно бути забезпечене засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації, у тому числі для осіб із порушеннями зору. В порушення вимог ДБН приміщення органу поліції лише частково обладнано такими засобами для осіб із порушенням зору. На вході до будівлі відсутні таблички шрифтом Брайля, в самих приміщеннях відсутня візуальна інформація щодо шляхів руху та розташування приміщень/кабінетів відділу поліції.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Хмельницькій області:

1.1. Вжити заходів щодо забезпечення контролю за усуненням недоліків та порушень, виявлених під час відвідування відділу поліції № 2 (м. Волочиськ) Хмельницького РУП ГУНП в Хмельницькій області.

1.2. Забезпечити контроль за виконанням вимог ст. 212 КПК України, щодо належного виконання обов'язків особою, відповідальною за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих в відділі поліції №2 Хмельницького РУП ГУНП в Хмельницькій області.

1.3. Розглянути можливість облаштування укриття у відділі поліції.

2. Відділу поліції № 2 (м. Волочиськ) Хмельницького районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області:

2.1. Забезпечити відповідне навчання з надання домедичної допомоги для всього особового складу відділу поліції.

2.2. Забезпечити належне ведення службової документації, внесення до неї достовірної та повної інформації.

2.3. Вжити вичерпних заходів для усунення всіх недоліків і порушень, виявлених за результатами відвідування відділу поліції.

До звіту додаються: фотознімки на 3 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
у Хмельницькій області

Оксана КІЗАЄВА

Фотознімки до звіту**фото 1****фото 2**

фото 3

фото 4

фото 5

